

Jens Napātōk'
Inatsisartunut Ilaasortaq, Partii Naleraq

Oqaatsinut tunngatillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut 06/2019 akissut

Asasara Jens Napātōk'

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu oqaatsit pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit, Apeqqutigisatit uannit akisassanngortinnejqarsimapput. Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka.

07-02-2019
Suliap normua 2019 - 2746
Allakkat nr. 9928175

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarsasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqqut1: Naalagaaffiit Peqatigiit (FN) ilitsoqqussaralugu oqaatsit pillugit ukioq 2019 ukiorititaavoq. Taassumunnga atatillugu, Naalakkersuisut pisortatigoortumik iliuuseqarnissamut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Aap, § 37 naapertorlugu apeqqummut akissut 052/2019
innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut 2: Pisortatigoortumik oqaaserisaq kalaallisut, pisortaqarfinni tamani, ilaatigut Namminersorlutik Oqartussani, pisortat suliffeqarfutaanni, kommuneni, kiisalu inuiaqtigijiinni atugaanerulernissaat anguniarlugu qanoq Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 1-imi allassimavoq kalaallit oqaasii tassaasut Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaatsit. Aalajangersakkami aamma erseqqissarneqarpoq kalaallit oqaasii pisortat ingerlatsineranni atorneqartussaasut. Tassunga peqatigittillugu § 3, imm. 3-mi aalajangersarneqarsimavoq danskit oqaasii pisortatigut ingerlatsinermi atorneqarsinnaasut, imm. 4-milu allassimalluni tuluit oqaasii allamiullu oqaasii allat pisariaqartitsineq malillugu atorneqarsinnaasut.
Innuttaasut amerlanerusut ulluinnarni kalaallisut oqalussinnaalernissaat Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq. Tamannalu kissaat naammassineqassappat inuit ataasiakkaat kajumillutik suliniuteqarnerisa saniatigut, soorlu ilaatigut apeqqummut 3-mut akissummi allassimasutut assiginnngitsorpassuarnik suliniuteqartoqartariaqassaaq.

Apeqqut 3: Pisortatigoortumik oqaaseq, kalaallisut, atuarfeqarfinni, inuussutissarsiuatiginiarlugulu ilinniarfinni, ingerlariaqqiffiusumik ilinniarfinni, ilisimatusarfimi, assigisaanilu atugaanerulernissaat anguniarlugu Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Meeqqat atuarfiat:
Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsissaattut siunnersuummi nr. 15, 3. December 2012-meersumi § 9, imm. 1-imi allassimavoq atuartitsinermi oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii. § 9, imm. 2-mi allassimavoq atuartut oqaatsinik

ilikkartinniarneqarnerannut ilaattilugu tuluit oqaasii aammattaaq ilinniartitsinermi atorneqarsinnaasut.

Taamaalilluni atuartitsinermi kalaallit oqaasii taamaallaat atorneqartussaaneri pillugit aalajangersagaqanngilaq. Kisianni inatsisit tunngavigalugit piumasaqaataavoq atuartitsinermi oqaatsit ataatsimit amerlanerusut atorneqassasut, taamaattorli qanoq annertutigisumik imaluunniit ilinniartitsissutinik atuartitsinerni sorlerni oqaatsit sorlit atorneqassanersut pillugit immikkut piumasaqaateqanngilaq.

Meeqqat atuarfianni atuartut amerlanerpaartaannut kalaallit oqaasii ilitsoqqussaapput, taamaattumillu oqaatsinik ilisimasanillu ilinniarterannu qitiulluinnartuullutik.

Taamaammat kalaallit oqaasii pingaarnertut atuartitsissutigineqarneri pissusissamisoorpoq.

Oqaatsinik ilikkagaqarternerup pitsangorsaavigineqarnissaa pillugu immikkut ilisimasalittut suleqatigiissitap Naalakkersuisut pilersissimasaata nalunaarusiaani meeqqat atuarfianni oqaatsinik ilinniartitsissutini, matuman kalaallit oqaasiinik atuartitsinermut tunngatillugu maannakkut pissutsit erseqqissarneqarput. Perorsaanerup ilinniartitseriaatsillu ineriaortinnerisigut ilinniartitsissutip qanoq nukitorsarneqarsinnaaneranut tunngatillugu immikkut ilisimasalittut suleqatigiissitaq nalunaarusiam assigiinngitsunik innersuussuteqarpoq.

Ullormi 18. - 20. marsi 2019-imi Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut llageeqarnermullu Naalakkersuisoqarifi Ilinniartitaanermut Aqtsisoqarfimmik suleqateqarneratigut arfinilissaanik Oqaatsit pillugit isumasioqatigiitqassaaq. Oqaatsinut tunngatillugu suliatigut ilinniarsimasunut attuumassutilit isumasioqatigiinnermi peqataanerisigut atuartut kalaallisut piginnaasaat pisinnaasaallu nukitorsarniarlugit meeqqat atuarfianni kalaallisut atuartitsinermi atuartitsinermullu tunngatillugu perorsaanermut ilinniartitseriaatsinullu aalajangersimasunik siunnersuusiorqassaaq. Immikkut ilisimasalittut suleqatigiissitamit innersuussutigineqartut aallaavigalugit suliniuteqartoqassaaq.

Ataatsimut isigalugu meeqqat inuusuttullu oqaatsitigut nutaaliortut atuinerannut tunngatillugu ajunnginnerusumik isumaqartoqarnissaa anguniarlugu atuarfiit ingerlatsinerannik, pingaartumik kalaallisut atuartitsinermik soqutiginninnerulersitsinissamik siunertaqtumik ilinniarteqarifiit suliffeqarfiillu kulturimik suliaqartut tapersiinerisigut tusagassiutitigut paasitsitsiniaasoqartalissasoq, kalaallit oqaasii eqqarsaatigalugit perorsaanermut tunngatillugu innersuussutinut ilassutit immikkut ilisimasalittut suleqatigiissitamit siunnersuutigineqarput. Oqaasileriffimmit paasitsitsiniaasoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Meeqqat atuarfiat pillugu qarasaasianut tunngatillugu periusissiami 'Atuarfik Digitaliusoq 2018 – 2019'-imi aammattaaq kalaallit oqaasiisa nukitorsarneqarnissaannut atatillugu suliniuteqarnissamut assigiinngitsunik siunnersuuteqarpoq. Assersuutigalugu' qarasaasiat atorlugit aaqqissuisarneq', paassisutissat aallaavigalugit ilinniartitsisarneq 'Grap-hoLearn'-ip kalaallisunngortinnissaanut suliniut.

Inuussutissarsiutigalugu ilinniartitaanerit:

Inuussutissarsiutigalugu ilinniartitsinerni sapinngisamik kalaallit oqaasii atorneqassasut Naalakkersuisut kissaatigaat. Inuussutissarsiutigalugu ilinniartitsinermut tunngatillugu

ilinniartitsisut kalaallisut marluinnilluunniit (kalaallisut danksisullu) oqaaseqartuuneri ilutigalugit inuussutissarsiutigalugu ilinniarfinni atuartut pisariaqartitaannik annerusumik naaperiaasinnaassapput.

Ilinniarnertuunngorniarfiit:

Ilinniarnertuunngorniartut pinngitsooratik kalaallit oqaasiinik ilinniartinneqartussaanerisa saniatigut ilinniartitsissutini kalaallit oqaasii atorlugit ilinniartitsisarnerit amerliartuinnarput. Ilinniakkap annerusumik kalaallisut ingerlanneqarsinnaalernissaar aqqutissiuunniarlugu oqaatsit qanoq ataqtigiinnerusumik atorneqarsinnaaneranut tunngatillugu ingerlaavartumik misissusoqarpoq. Matumaniaamma misilitsinnerni arlalinnik oqaaseqarfiusinnaasuni. Kalaallisut atuartitsisinnaasut ilinniartitsisut amerlanerulersimagaluartut ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisut suli amerlanersaat danskisut oqaaseqartuupput, taamaammallu atuartitsineq amerlanertigut danskisut ingerlanneqartarluni. Atuartitsissutit ingerlaavartumik ineriertortinneqarput, taakkulu ilinniarnertuunngorniarfiit kalaallisut atuartitsiviunerunissaannut tapertaallutik, aammattaaq oqaatsit allat takornartallu oqaasii eqqarsaatigalugit ilinniartitseriaaseq perorsaanerlu ingerlaavartumik ineriertortinneqarput.

Ilinniarnertuunngorniarfinni atuartut amerliartornerat pissutigalugu ilinniarnertuunngorniarfiit ineriertorsimapput, tamatumalu kingunerisaanik ilinniartitsisunik amerlanerusunik atorfinitisisoqartariaqarsimavoq. Kandidatitut ilinniarsimasut amerlanerujartuinnaraluartut taakkuninnga ilinniarnertuunngorniarfinni pisariaqartitsinerit annertusineri pissutigalugit kalaallisut oqaasilinnik atorfinitisitsinissamut periarfissat eqqarsaatigalugit angummattoqarsinnaasimanngilaq. Inuuusuttamerlanerusut nunatsinneersut ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisunngornissaminnut soqutiginninnerulernissaannik ilinniarnertuunngorniarfiit sisamat aamma ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik sulissuteqarput, aamma ilaagitugit 'Ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniartitsisunngorit'-mik taaneqartoq aqqutigalugu sulissussarsiorsimapput paasititsiniaasimallutilu, tassanilu assersuutigalugu Ilisimatusarfiup 2018-imi atorfinnik nittarsaassineranut peqataasoqarsinnaasimalluni. Siunissami paasititsiniaaneq ingerlanneaannassaag.

Ilinniartitaanerit ingerlaqqiffiusut:

Ilinniartitaanerni ingerlariaqqiffiusuni oqaatsit nukitorsarneqarnissaat pingaaartinneqarpoq. Taamaammat ullumikkut pisortatigut oqaatsit atorneqarnerannit suli annerusumik atorneqarnissaat anguniarlugu ilinniartut sulisullu oqaatsitigut piginnaanngorsarnissaannut tunngatillugu neqeroorfigineqarnissaat sulissutigineqarpoq. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarfinni oqaatsit sallutinneqarnissaannik immaqalu ataqqineqarnerulernissaannik kissaateqartoqarpoq. Tassungalu ilanggullugu UKA 2018-imi Ilisimatusarfimmi malittarisassanik, ilaagitugit Ilisimatusarfimmi oqaatsinut politikkimik imaqartussamik aalajangersakkamik saqqummiussisoqarpoq.

Apeqput 4: Naalakkersuisut pisortatigoortumik oqaaseq, kalaallisut, qanoq nukit-torsarniarnissaannut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Apeqqummut 3-mut akissutip innersuunnerata saniatigut kalaallit oqaasiisa nukitorsarneqarnissaat anguniarlugu Oqaasileriffiup sulianik pilersaarutinillu aallartitsisimanera eqqaaneqarsinnaavoq.

Apeqqut 5: Kalaallit Nunaanni pisortaqarfii tamani akornaminni sulinermi, avammullu sullissinermi oqaatsit sorliit atugaraat?

Akissut: Kalaallisut danskisullu atorneqarput. Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 1, 2, 3, 4-lu naapertorlugit tuluit oqaasii allamiullu oqaasii allat pisariaqartitsineq malillugu atorneqarsinnaapput.

**Apeqqut 6: Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 30. oktober 1998-imeersoq najoqqutaralu-
gu, Inatsisartunut ilaasortat § 37 malillugu Naalakkersuisunut kalaallisuinnaaq
apeqquteqarneq ingerlanneqarsinnaatitaava?**

**Naalakkersuisut aalajangiisimanermut toqqammavissamik takussuteqaqqissaar-
nissaannut peqquneqarput.**

Akissut: Inatsisartut inatsisaani nr. 21, 30. Oktober 1998-imeersumi Inatsisartut suleriusissaat aalajangersarneqanngilaq. Taamaattumik Inatsisartunut ilaasortat § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqaraangata kalaallit oqaasii taamaallaat atortassaneraat pillugu inatsit aalajangersagaqaran.

§ 37 naapertorlugu apeqquteqarnissamut tunngatillugu ilusiliinissamut piumasaqaatit Inatsisartut Suleriaasiat-ni allassimapput. Aammattaaq Inatsisartut nittartagaanni allassimavoq § 37 naapertorlugu apeqqut apeqqutit kalaallisut danskisullu tunniunneqartassasut:

https://ina.gl/dokumenter/paragraf37/spoergsmaal_til_naalakkersuisut/.

Taassuma saniatigut Inatsisartut maleruagassaat pillugu paasiniaanerit Inatsisartut Siulittaasoqarfianut innersuutissavakka.

Apeqqut 7: Pisortatigoortumik oqaaserisaq kalaallisut, pisortaqarfinni tamani, ilaatigut Namminersorlutik Oqartussani, pisortat suliffeqarfiutaanni, kommuneni, namminersortumik ingerlatsisuni, inuiaqatigiinnilu tamani qanoq Naalakkersuisut aningaasartuutitigut kinguneqarnissaa naatsorsuutigaat?

Akissut: Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 20-mi aamma Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19 maj 2010-meersumi § 3, imm. 1-imi allassimapput kalaallit oqaasii pisortatigoortumik oqaasisut. Aammattaaq inatsisissatut siunnersummut nassuaatini allassimavoq danskit oqaasii pisortatigut ingerlatsinermi atorneqaannarsinnaassasut, aamma pisortatigut ingerlatsinermi suliassanik suliarinnitarneq pillugu inatsisartut inatsisaat takuuk, pisortatigut attaveqatiginnerit tamarmik kalaallisut ingerlanneqartarput. Peqatigitillugu atortussat qallunaatut saqqummersinneqartarput.

Aningaasaqarnikkut kingunerisassat erseqqissarnissaat eqqarsaatigalugit misissueqqissaarutit naatsorsukkallu apeqquteqartup ujartugai Naalakkersuisut piginngilaat. Tamanna peqqutigalugu aningaasaqarnikkut kingunerisassat apeqqutikkut ujartorneqartut Naalakkersuisut nalunaarutigisinnanngilaat.

Apeqqutigineqartumut allamik ilassutissaqanngilanga.

**Apeqqut 8: Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaatsit tamakkiisumik pisorta-
qarfinni atulernissaannut Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?
Pilersaaruteqassappat periusissaq piffissarititaasullu taakkartoqquneqarput.**

Akissut: Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 1-imi aalajangersarneqarsimavoq Kalaallit oqaasii Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaasisut pisortatigullu ingerlatsinermi atugaasut. Tamanna inatsisitigut pisussaaffiuvoq, taamaammallu malinneqartariaqarluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger